

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2015-01-15
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
5405-14

SÖKANDE

Cremab Isolering AB, 556633-6714
Bjursvägen 29
194 66 Upplands Väsby

MOTPART

Falköpings kommun
521 81 Falköping

SAKEN

Överprövning av en upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2015-01-15	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Falköpings kommun (kommunen) genomför en upphandling som benämns Ramavtal tilläggsisolering av vindar. Genom tilldelningsbeslut har annan leverantör än Cremab Isolering AB (bolaget) antagits. Bolaget har ansökt om överprövning.

I *förfrågningsunderlaget* anges bl.a. följande. Upphandlingen avser ingående av ramavtal för att i form av totalentreprenad utföra tilläggsisoleringar av vindar på ett antal fastigheter i samband med kommunens energiprojekt (FEP). Arbetet kan totalt komma att omfatta maximalt 17 000 kvm. Som tilldelningsgrund tillämpas lägsta pris. Vidare anges avseende förfarandet vid anbudsprövningen bl.a. följande. För att kvalificera sig för anbudsutvärdering måste leverantören uppfylla följande:

Dok.Id 152782

Postadress Box 2201 550 02 Jönköping	Besöksadress Hamngatan 15	Telefon 036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	Telefax 036-15 66 55	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	-------------------------------------	--	--------------------------------	---

- Leverantörerna ska ha dokumenterad erfarenhet (meriter) av liknande arbeten. Utifrån detta bedöms huruvida leverantörens arbetsledning och personal har den kunskap och kompetens som behövs för att genomföra entreprenaden.
- Leverantören ska äga tillräcklig finansiell resurs.
- Leverantören ska vara ansluten till branschföreningen Behörig lösull.
- Leverantören ska ha tillräckliga resurser för uppfyllande av kvalitets- och miljöplan.
- Leverantören ska vara certifierad enligt ISO 14001 miljöledningssystem och ISO 9001 kvalitetsledningssystem eller ha ett miljölednings- och kvalitetssystem som bedöms tillräckligt.

Underlaget för bedömningen av om ovanstående uppfylls framgår av förfrågningsunderlagets föreskrifter om anbudets innehåll.

Av *tilldelningsbeslutet* med tillhörande handlingar framgår bl.a. följande. Tre leverantörer har lämnat anbud. Anbudet från bolaget och Lösull i Väst AB (Livab) ansågs kvalificerade; det tredje anbudet förkastades. Vid anbudsutvärderingen bedömdes Livab ha lämnat det kvalificerade anbud som innehöll det lägsta priset och antogs därför.

YRKANDEN

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett genom ny anbudsprövning, varvid Livabs anbud ska förkastas.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget: Livab uppfyller inte kvalificeringskraven avseende dels erfarenhet, dels finansiell resurs. Livab har varit verksamma i två år och åberopar i sitt anbud två kunder som referenser. Ett av referensprojekten avser en

fastighet där man tilläggsisolerat 50 kvm, dvs. samma storlek som en mindre sommarstuga och 0,3 procent av de 17 000 kvm som upphandlingen omfattar. Vidare har Livab, enligt Creditsafe, för räkenskapsåret 2013 haft en omsättning på 3 103 00 kr och ett negativt resultat på -13 000 kr. Per balansdagen 2013-12-31 uppgår Livabs tillgångar i form av kassa/bank till endast 2 500 kr. Isoleringsbranschen har högsäsong på hösten/vintern och Livab har tre anställda. Trots detta har Livab endast betalat sammanlagt 33 748 kr i arbetsgivaravgifter under månaderna augusti 2014, september 2014 och oktober 2014. Detta kan tolkas som att Livab inte har tillräcklig likviditet för att betala löner eller att företaget saknar arbete trots högsäsong. Sammantaget anser bolaget att det nystartade bolaget Livab inte har den erfarenhet, de referenser eller de finansiella resurser som krävs för att genomföra en stor entreprenad som upphandlingen omfattar, d.v.s. en yta ca 17 000 kvm och med ett värde som överstiger halva Livabs årliga omsättning.

Kommunen: De krav som ställs upp i förfrågningsunderlaget är rimliga, uppfyllnaden av kraven har kontrollerats och Livab har visat sig uppfylla kraven. Det krav på erfarenhet som kommunen ställt upp syftar till att säkerställa att den leverantör som antas har tillräcklig teknisk förmåga för att utföra ett fullgott isoleringsarbete. Förfrågningsunderlaget innehåller inte några krav avseende omfattningen av de referensarbeten leverantörerna kan åberopa. Uttrycket liknande arbeten i förfrågningsunderlaget syftar inte på arbeten av en viss storlek utan på uppdrag avseende tilläggsisolering. Livab har därför genom att åberopa referensarbeten som avser tilläggsisolering uppfyllt förfrågningsunderlagets krav. Även andra krav i förfrågningsunderlaget syftar till att bekräfta att leverantören har tillräcklig teknisk förmåga, exempelvis certifieringar och medlemskap i branschförening. Livab har uppfyllt samtliga kvalificeringskrav och därför gått vidare till anbudsutvärdering. Vad gäller kravet avseende leverantörens finansiella resurser avses med förfrågningsunderlagets uttryck tillräcklig finansiell

resurs att leveratören får antas ha ekonomisk förmåga att fullgöra kontraktet. Enligt kommunens uppfattning är gränsen för denna miniminivå att leverantören vid kontroll hos kreditinstitut uppnår nivån kreditvärdig eller motsvarande. Vid en kontroll av den ranking som kreditupplysningsföretaget Creditsafe tillhandahåller har Livab visat sig ha en ranking som klart överstiger de 40 poäng som krävs för att rankas som kreditvärdig. Det har inte framkommit några särskilda skäl att ifrågasätta Livabs ekonomiska kapacitet. Sammantaget har bolaget inte visat att kommunen brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2013 ref. 5 uttalat bl.a. följande. Av 16 kap. LOU framgår att domstolsprocessen i ett upphandlingsmål inleds genom en ansökan och att processen avser en överprövning av den upphandling som klandras i ansöknings. Överprövningen tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU. Vid bifall ska domstolen besluta antingen att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan den har rättats. Domstolen är inte beroende av yrkande från parterna när den ska avgöra vilken av dessa åtgärder som den ska besluta om (RÅ 2005 ref. 47) och den som fått bifall till sin ansökan har inte rätt att föra talan mot domstolens val av åtgärd (HFD 2012 ref. 2).

Av EU-domstolens praxis (jfr domstolens dom i målet C-532/06, Lianakis, och där gjorda hänvisningar) framgår bl.a. följande. Anbud ska prövas enligt föreskrivna tilldelningskriterier efter att den upphandlande myndigheten kontrollerat lämpligheten hos de leverantörer som inte ska uteslutas. Det är teoretiskt sett inte uteslutet att kontrollen av anbudsgivarnas lämplighet och tilldelningen av kontraktet kan äga rum samtidigt. Det är dock fråga om två skilda moment som omfattas av olika bestämmelser. Den upphandlande myndigheten ska nämligen vid kontrollen av anbudsgivarnas lämplighet utgå från kriterierna avseende leverantörers ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet (kallade ”kriterier för kvalitativt urval”). Tilldelningen av kontraktet däremot genomförs mot bakgrund av kriterierna lägsta pris eller det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget gör i huvudsak gällande att kommunen brutit mot LOU genom att vid prövningen av Livabs anbud tillämpa förfrågningsunderlaget på ett felaktigt sätt. Specifikt anser bolaget att Livab antagits som leverantör trots att dess anbud inte uppfyller förfrågningsunderlagets kvalificeringskrav avseende dels dokumenterad erfarenhet, dels finansiell resurs. Kommunen anser att den har tillämpat förfrågningsunderlaget korrekt och att bolagets påståenden är felaktiga.

Förfrågningsunderlagets föreskrifter avseende såväl de nu aktuella kvalificeringskraven som det underlag bedömningen av om kraven uppfylls eller

inte är allmänt formulerade. Det specificeras inte närmare vad som krävs för att en leverantör ska anses uppfylla kraven. Vid sådant förhållande kan det inte ställas särskilt höga krav för att kraven ska anses uppfyllda. Kommunens tolkning av kvalificeringskraven ryms inom ordalydelsen och framstår inte som orimlig. Mot bakgrund härav finner förvaltningsrätten att bolaget inte förmått göra sannolikt att kommunen brutit mot LOU genom att anta anbudet från Livab. Bolaget har inte heller åberopat några andra omständigheter som gör det sannolikt att kommunen brutit mot LOU. Eftersom förutsättningar för ingripande med stöd av LOU därmed saknas ska bolagets ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Kjell Hammarborg

Föredragande har varit Ulf Nordberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.